

DIVERSITATEA LINGVISTICĂ – O PROVOCARE SALUTARĂ

Prea multe limbi diferite pe pământ? Potrivit legendei Turnului Babel, aceasta este o pedeapsă divină. În secolul al XXI-lea, vorbim despre „multilingvism” și despre rolul acestuia în dialogul intercultural.

Uniunea Europeană are, în prezent, 23 de limbi oficiale. Pe teritoriul Uniunii se vorbesc, însă, mult mai multe limbi.

Cum poate fi transformată diversitatea lingvistică a Europei într-un avantaj concret? La invitația Comisiei Europene, zece personalități - scriitori, specialiști în comunicare și în educație, lingviști, filosofi, manageri culturali - au căutat împreună un răspuns la această întrebare.

Cei zece sunt de părere că, pentru a se înțelege mai bine între ei, europenii ar trebui să vorbească mai multe limbi străine.

Tot ei susțin că relațiile bilaterale dintre țările UE ar trebui să se desfășoare mai degrabă în limbile celor două țări decât într-o a treia limbă. Acest lucru are valoare simbolică și practică în același timp.

Ce pași concreți se pot întreprinde pentru punerea în practică a acestor idei? Fiecare european ar putea să își aleagă o „limbă personală de adopție” și o limbă de comunicare internațională. Cea dintâi, privită ca o „a doua limbă maternă”, se va baza pe criterii personale și subiective. Cealaltă trebuie să răspundă nevoii de comunicare într-un mediu tot mai complex din punct de vedere cultural.

Imigrația are un impact din ce în ce mai mare asupra vieții politice, economice și intelectuale în Europa. Pentru imigranți, limba personală de adopție ar putea fi limba țării în care au ales să trăiască. Ar fi facilitate participarea lor în societate și adeziunea la proiectul european și la valorile europene. Ar fi just și util ca ei să fie încurajați și susținuți să stăpânească bine limbile strămoșilor lor. Pe de altă parte, aceste limbi ar putea fi incluse între limbile pe care europenii sunt încurajați să le studieze.

Conștienți de dificultățile inevitabile, autorii susțin cu căldură posibilitățile oferite de noile tehnologii pentru depășirea obstacolelor. Soluțiile pot fi imaginate la nivel local și chiar individual.

O viziune prea ambițioasă? Eurobarometrul special 2006, „Europenii și limbile”, arată că 56 % dintre europeni vorbesc deja fluent încă o limbă în afară de cea maternă, iar 28 % susțin că pot conversa în trei limbi diferite. Iată că nu pentru toată lumea tăcerea este de aur.